

Hvorfor anvende PAS (Pædagogisk Analyse System)?

Denne artikelsamling er forudsætning for at forstå PAS ind i kritisk teori, det psykologisk-teoretiske grundlag samt hvilket rationale der er baggrund for opbygningen af PAS. Der er også fokuseret på de udfordringer, der ligger i medieringsprocesserne samt hele den kommunikative tilgang.

De mange PAS-systemer er udviklet fra ca 1½ år og frem til alderdom, og med specialtest i afasi, konkret tænkning, persontræksanalyser, matematik problemer (dyscalculi), analyse af livshistorie samt demensskalering. Kort kan siges at PAS-analyserne dækker fra vugge til grav! Alle PAS-systemerne er bygget op som analyseværktøjer ifb. med projekter i EU, Norden eller kommunalt. Dette er et kendetegn for PAS – altid fra et praksisniveau mod en teoriforankring, hvor de udviklede redskaber kan bruges som analytisk/data dokumentation for den validerende og evaluerende fase.

Overordnet er PAS et psykologisk teoretisk baseret vurderingssystem, der ønsker et opgør med psykometri, der ensidigt fokuserer på statistisk funderede "evner" omsat til IQ-tabeller eller udviklingsaldrer. Disse psykologiske testsystemer er udviklet til at finde personens problemer og skabe en fixed form for stigmatisering gennem anvendelse af IQ skaleringerne. Det er nu et krav til alle psykologer ift de sociale systemer, jobcentrene og alle forvaltningsgrene. Så på det systemiske niveau må man virkelig tro på, at disse typer af test udsiger sandheder om de undersøgte personer. Men gør de egentlig det?

Efter min bedste overbevisning - næppe¹! Så hvordan "beviser" man så denne provokerende påstand!

Det er utrolig nemt at skabe medierende processer hos en elev, så de præsterer bedre. Bare ved at skabe et fokus på at en opgave slutter og en ny begynder gennem en pause, skabes ofte en klarhed, så eleven ikke oplever test som en gættekonkurrence i forståelse af sprog, billeder og handling. Denne medierende tilgang kan betyde for svage elever, at de får den tid, der skal til for at koncentrere sig, sætte sit tempo relevant og derefter – efter en opgaveløsning, at eleven får tid til at slette den gennemførte opgave og gøre klar til en ny. Dette er tilladte strategier i alle psykometriske testsystemer, men benyttes meget sjældent, ofte på grund af tidspres på den psykologiske procesafvikling

Det næste ret indlysende eksempel: der er intet i vejen for, at man lige indskyder en opgave, der ligner den næste i test-batteriet. Derved er eleven for-forberedt – altså det er samme type opgave, der nu skal løses. Denne forberedelse vil give eleven en sikkerhed i udførelsen og forhindre de bias, der befordrer stress i testsituationen. Derved bliver det ikke en gættekonkurrence betinget af din sociale baggrund og tidligere erfaring med materialerne. Ej heller denne strategimodel anvendes ift. de lærings svage elever.

De to eksempler giver bolden op til at fokusere på de dynamiske testsystemer, der befordrer og skaber en særlig platform for at gøre eleverne klogere ved anvendelse af de medierende strategier².

PAS-systemet har udviklet sig fra en opgaveblok på bare 16 opgaver (basisPAS) til et ret omfattende sæt af opgaver, hvor særligt de mange billeder til opgavernes sproglige dele støtter de to-sprogede elever.

¹ ud fra 35 års psykologerfaring i den vidtgående specialundervisning, den almindelige specialundervisning og opholdssteder/behandlingsstederne i hele Norden

² se Tzuriel, David. (2021). Peers MLE Strategies. 10.1007/978-3-030-75692-5_11. link:

https://www.researchgate.net/publication/354404620_Peers_MLE_Strategies/citation/download

Med denne bog skabes en overordnet tilgang til PAS-vurderingerne. Ved at medtage de psykologiske teorier, som PAS er bygget på skabes en faglig platform, hvor elevens kompetencer, potentialer og problemer afklares. En afklaring, der kan fremme elevens bedst fungerende læringsmodeller. Begrebet "ansvar for egen læring" skal konkretiseres så eleven kan mestre læringsopgaven med en indsigt i egen læring. Derved skabes motivation og en læringstilgang, som befordre selvværdet.

I PAS er der udviklet to konkrete didaktiske modeller – en individuel handleplan og en individuel rapport. De er en støtte til det pædagogiske skriftlige arbejde og foretager en dataanalyse i baggrunden af de indtastede parametre på elevens funktioner og processer, også hvor megen hjælp den enkelte elev skal have for at klare en given opgave. Der skal fortsat være en udvælgelse af de vigtigste markører til det pædagogiske arbejde. Intet statistisk system kan jo tage hensyn til ex. emneuger, temadage, en skoleforestilling og andre meget relevante ændringer, der påvirker elevens faglige og emotionelle udvikling. Derfor er det et krav, at man som professionel skaber en didaktik diskussion i sit team, og udvælger de af systemets analyser, der er relevante.

Herværende samling af viden om og tilgange til PAS-systemet tydeliggør de funktionelle områder og de aktive processer ift. systemet – et stort ønske hos de mange brugere af PAS.

Der er følgende PAS-analyse-modeller:

PAS systemet omfatter:

- Alder 1 md. – 3 år
 - Alder 1 md.- 6 år
 - Alder 2 år – 6 år
 - Alder 11- voksen
 - Alder 5- voksen
 - Alder 5 – voksen
 - Alder 15- 25 år
 - Alder 15 – 30 år
- MilliPAS
 - UdviklingsPAS
 - MiniPAS(standardiseret)
 - KonkretPAS
 - PAS (også for to-sprogede)
 - Livshistorien
 - UngePAS (standardiseret)
 - JobPAS (valideret)

Special-test:

Afasi-analyser med vægt på pragmatikken i sproget

De eksekutive funktioner ift. udviklingsalder

Mobningsanalyse

Opdragelsesanalyse

- Alle PAS vurderingsmateriale kan udskrive vejledende pædagogiske handleplaner

De enkelte artikler får en særlig præsentation efterfølgende. Det betyder, at man kan tilegne sig enkelte temaer og springe andre over, alt efter interesse. Der er valgt at skabe en rødtråd i artiklerne ved at begynde med de mest konkrete for at ende med de mere abstrakte. De første artikler omhandler derfor ... Så de sidste artikler omhandler eksempelvis den kritiske teoris betydning for PAS.

Ved anvendelse af PAS-konceptet skabes tydelige forudsætningsanalyser, så der kan opbygges en målrettet indsats ved anvendelse af PAS-konceptet.

Det neuropædagogiske fagfelt nuanceres.

Neuropædagogik skal ses som en paraply for anvendt pædagogik og for at opnå en nødvendig kognitiv-neuropsykologisk indsigt om eleven, benyttes PAS-opgaverne.

Som forfatter og udvikler af PAS systemet er jeg overbevist om, at der bør medtages elevens individuelle kompetencer, potentialer og problemfelter. En sådan forudsætningsanalyse skaber faglig grobund for didaktik diskussioner om elevens udvikling.

Disse omfatter et udviklingspsykologisk synspunkt, et læringsmæssigt synspunkt og et kognitiv-neuropsykologisk synspunkt. Al dette samles ind mod det neuropædagogiske fagfelt og der skabes en praksis baseret på de medierende pædagogiske principper.

En grundig forudsætningsanalyse anses som helt nødvendig, så alle aktører ved, hvad eleven kan og hvor udviklingen bør sættes ind.

Og med PAS samt medieringen i mente så kan denne forudsætningsanalyse også skabe et målrettet grundlag for fastlæggelsen af en realiserbar inklusion.